

AKILLI FÖY

5. SINIF

TÜRKÇE ÇALIŞMA FÖYLERİ

FASİKÜL FASİKÜL

Akıllı Tahta İçerik Platformu

■ Süper Konu Anlatım

■ Süper Etkinlik

■ Kazanım Kavrama Testi

■ Beceri Temelli Sorular

MERVE ERDOĞAN
KÜBRA COŞAR

GERÇEK
BAŞARI

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

5.SINIF

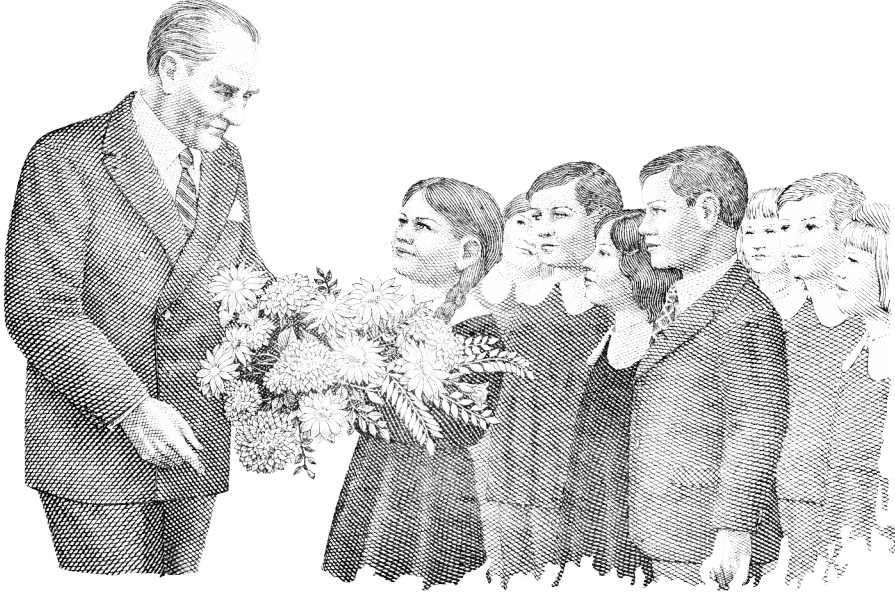
5.SINIF

5. Sınıf - TÜRKÇE

AKILLI FÖY

Yazar	MERVE ERDOĞAN	Kübra COŞAR
Genel Yayın Yönetmeni	Yakup YILMAZ	
Editör	Emin DURAKCIGİL	
Görsel Yönetmen	Feray MELEMEZ	
Kapak Tasarımı	Tayfur GÖL	
Dizgi	Safine ULUKAYA	
ISBN	978-625-7437-02-8	
Gerçek Başarı Yayınları	Caferağa Mah. Neşet Ömer Sok. Aydın İş Merkezi No:4 Kat: 4 34710 Kadıköy / İstanbul / Türkiye	
Web-E-Posta	gercekbasariyayinlari.com - info@gercekbasariyayinlari.com	
Telefon-	0(216) 232 23 53	
Baskı	Afşar Medya Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş. Ostim Osb. Mah. 1424 Sk. No: 8/2	
Matbaa Sertifika No	47645	

SÖZÜMÜZ VAR

GERÇEK BAŞARI Eğitim Yayınları Grubu olarak Türkiye'nin gençlerine verilmiş BİR SÖZÜMÜZ VAR...

Geleceğe güvenle bakabilmek adına hayallerinize koştüğünüz bu yolda, kaliteli bir eğitim yayıncılığı anlayışıyla, deneyimiyle ve yüreğimizi koyduğumuz eğitimciliğimizle, bizler hep yanınızda olacağız.

Temel hedefimiz, sizlere sunduğumuz kaliteli yayın içeriklerimizle beraber, teknolojinin de tüm olanaklarını kullanarak eğitim yayıncılığının en güvenilir markası olmak. Hedefimiz doğrultusunda, branşının uzmanı olan eğitimcilerimizle merkezi sınavlara hazırlanan gençlerimize yol gösteren, onların bu süreçte ihtiyaç duyacakları tüm alanlara destek olan yayınlarımızı büyük bir özenle hazırladık ve siz değerli öğrencilerimize sunmaktan onur duyuyoruz. Hayallerinize giden bu yolda attığınız her adımda yanınızdayız, beraberiz...

GERÇEK BAŞARI için, hep birlikte güvenli ve hedefe ulaşabileceğimiz bir öğrenme yolculuğuna çıkıyoruz.

HEPİNİZ DAVETLİSİNİZ...

GERÇEK BAŞARI EĞİTİM YAYINLARI
EMİN DURAKCIGİL

AKILLI FÖY
GERÇEK BAŞARI

İÇİNDEKİLER

	1. ÜNİTE: SÖZCÜKTE ANLAM	
	ÇOK ANLAMLILIK	10
	GERÇEK ANLAM - MECAZ ANLAM	11
	TERİM ANLAM	13
	SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ	15
	YAKIN ANLAMLI - ZIT (KARŞIT) ANLAMLI SÖZCÜKLER	17
	EŞ SESLİ (SESTEŞ) SÖZCÜKLER	19
	SOMUT VE SOYUT ANLAMLI SÖZCÜKLER	20
	DEYİMLER	21
	AYNI KAVRAM ALANINA GİREN SÖZCÜKLER	26
	ETKİNLİKLER	27
	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	37

	2. ÜNİTE: CÜMLEDE ANLAM	
	CÜMLENİN ANLATIM YOLLARI VE ANLAM İLİŞKİLERİ	42
	NESNEL ANLATIMLI CÜMLELER	43
	KARŞILAŞTIRMA/NEDEN-SONUÇ CÜMLELERİ	45
	AMAÇ-SONUÇ/KOŞUL-ŞART CÜMLELERİ	46
	TÜRKÇEDEKİ YÖNLENDİRİCİ İFADELER	48
	GERÇEK VE HAYAL ÜRÜNÜ İFADELER	50

İÇİNDEKİLER

✓	DUYGUSAL, ABARTILI, DESTEKLEYİCİ AÇIKLAYICI İFADELER	51
✓	ÖZETLEYEN VE SONUÇ BİLDİREN/ÖNEM BELİRTEN İFADELER	53
✓	AYNI YA DA YAKIN ANLAMLI CÜMLELER/ANLAMCA ÇELİŞEN YA DA KARŞIT ANLAMLI CÜMLELER	54
✓	CÜMLEDE ÖRTÜLÜ ANLAM/CÜMLE OLUŞTURMA/CÜMLE TAMAMLAMA	55
✓	ATASÖZLERİ	57
✓	ÖZDEYİŞLER	60
✓	ETKİNLİKLER	61
✓	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	68

🦉	3. ÜNİTE: PARAGRAFTA ANLAM	
✓	PARAGRAFTA ANLAM VE YAPI	74
✓	PARAGRAFLAR ARASI GEÇİŞ İFADELERİ/PARAGRAFİN TEMASI	78
✓	PARAGRAF OLUŞTURMA	80
✓	PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE	83
✓	PARAGRAFTA ANLATIM BİÇİMLERİ	85
✓	PARAGRAFTA DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	92
✓	PARAGRAFTA YAPI	96
✓	ETKİNLİKLER	100
✓	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	101

İÇİNDEKİLER

4. ÜNİTE: KÖK VE BİÇİM

KÖK VE YAPIM EKLERİ

106

EKLER

109

YAPIM EKLERİNİN İŞLEVLERİ

110

ETKİNLİKLER

111

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ

116

5. ÜNİTE: SES OLAYLARI

SES OLAYLARI

120

ÜNLÜ DÜŞMESİ

121

ÜNLÜ DARALMASI

125

ÜNSÜZ YUMUŞAMASI

128

ÜNSÜZ BENZEŞMESİ

132

ÜNSÜZ TÜREMESİ

135

ETKİNLİKLER

136

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ

139

İÇİNDEKİLER

6. ÜNİTE: YAZIM KURALLARI

BÜYÜK HARFLERİN KULLANILDIĞI YERLER

144

SAYILARIN YAZIMI

151

“DE” BAĞLACININ VE “DE” EKİNİN YAZIMI

152

“Kİ” BAĞLACININ VE “Kİ” EKİNİN YAZIMI

153

“Mİ” SORU EKİNİN YAZIMI/KISALTMLARIN YAZIMI

156

İKİLEMELERİN YAZIMI/PEKİŞTİRME SÖZLERİNİN YAZIMI

157

SES OLAYLARINA UĞRAMIŞ SÖZCÜKLERİN YAZIMI/BİTİŞİK YAZILAN BİRLEŞİK SÖZCÜKLER

158

AYRI YAPILAN BİRLEŞİK SÖZCÜKLER

161

YAZIMI KARIŞTIRILAN SÖZCÜKLER

164

ETKİNLİKLER

165

ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ

171

7. ÜNİTE: NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA

176

VİRGÜL

179

NOKTALI VİRGÜL

182

İKİ NOKTA

184

SORU İŞARETİ

186

ÜNLEM

188

ÜÇ NOKTA

190

TIRNAK İŞARETİ

192

TEK TIRNAK/YAY AYRAÇ/PARANTEZ

194

İÇİNDEKİLER

✓	KÖŞELİ AYRAÇ/DENDEN İŞARETİ/KISA ÇIZGI	195
✓	UZUN ÇIZGI/EĞİK ÇIZGI	197
✓	KESME İŞARETİ	198
✓	ETKİNLİKLER	200
✓	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	204

	8. ÜNİTE: METİN TÜRLERİ VE SÖZ SANATLARI	
✓	METİN TÜRLERİ	208
✓	SÖZ SANATLARI	219
✓	ETKİNLİKLER	221
✓	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	225

	9. ÜNİTE: GÖRSEL OKUMA	
✓	GÖRSEL OKUMA	232
✓	ETKİNLİKLER	237
✓	ÜNİTE DEĞERLENDİRME TESTİ	240

✓	CEVAP ANAHTARI	249
---	----------------	-----

GERÇEK
BAŞARI

ÜNİTE
1

TÜRKÇE

Sözcükte Anlam

Soru 1

- ▶ Acaba kitaplarımı nerede bıraktım?
- ▶ Bırak, bende geleyim.
- ▶ Öğretmen, iki öğrenciyi bıraktı.

Aşağıdakilerden hangisi “bırakmak” sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Unutmak
- B) Engel olmamak
- C) Sınıf geçirmemek
- D) Sarkıtmak

NOT

Türkçedeki bazı kelimeler tek başlarına anlam taşımaz. Bu kelimeler, cümlede diğer kelimelerle birlikte kullanılarak anlam kazanır: ile, ama, fakat, ve, çünkü, gibi, için vb.

Not

Her sözcükte çok anlamlılık özelliği yoktur.

Örneğin “su üstünde yüzen, insan ve yük taşımaya yarayan büyük taşıt” anlamındaki “gemi” sözcüğü başka bir anlamda kullanılmaz.

Anlam taşıyan ya da anlama taşımaya bile bir görevi olan en küçük ses (harf) birliklerine **kelime** denir. Kelimelerin büyük bir bölümü, cümlede kullanılsa da tek başlarına anlam taşır: Ev, orman, gökyüzü, sınıf, kedi, kitap, anne, kuş, vb.

ÖRNEK

- ▶ “Dün aldığım kitap çok güzelmiş.” cümlesini oluşturan kelimeler tek başlarına kullanılsa da anlam taşır.

ÇOK ANLAMLILIK

Türkçenin anlam zenginliğinin bir göstergesi olan çok anlamlılık, sözcüklerin birden çok anlamda kullanılmasıdır.

ÖRNEK

“**Atmak**” sözcüğü birden fazla anlam taşır.

- ▶ Çocuklar kuyuya taş **atıyorlar.** (fırlatmak)
- ▶ Sıcaklar bastırınca ceketleri **attık.** (çıkarmak)
- ▶ Mahkemeyi dört ay sonra **attılar.** (ertelemek)
- ▶ Dosyaları elektronik posta adresine **atmış.** (göndermek)
- ▶ Hazır araba varken şu kolileri eve **atalım.** (taşımak)
- ▶ Gene **atmaya başladı.** (Yalan veya abartılı söz söylemek)
- ▶ Projede hata yapan adamı işten **attılar.** (Bir kimsenin işle ilişğini kesmek)

ÖRNEK

“**Uyumak**” sözcüğü birden fazla anlam taşır.

- ▶ Akşam yattığım gibi **uyumuşum.** (Uyku durumunda olmak)
- ▶ Hasta **uyuyunca** ameliyata alınacak. (ilaç etkisiyle ağrı duymayacak kadar derin uykuya dalmak)
- ▶ Toprağı ekip biçtik ve **uyumaya** bıraktık. (işlem görmemek, durgun kalmak, el sürmemek)
- ▶ Okuma-yazma bilsem her şeyden anlardım da **uyumazdım.** (Çevresindeki olayları fark etmemek, görmemek)

1. Gerçek (Temel) Anlam

Bir kelimenin herkesçe bilinen ilk ve en yaygın anlamına ve bu anlamla bağlantılı olan şekil, görev, renk bakımından benzerlik ilgisi kurularak kullanılan anlamına **gerçek anlam** denir.

ÖRNEK

- ▶ Bahar alerjisi sebebiyle sürekli **gözleri** kaşınırdı.
- ▶ Bu **sıcak** havalarda sokak hayvanlarını unutmayalım.
- ▶ **Acı** biber midemi ağrıtıyor.
- ▶ **Kuru** çamaşırları ipten topladı.
- ▶ **Dişlerimi** her gün mutlaka fırçalarım.

2. Mecaz Anlam

Bir sözcüğün herhangi bir ilgi gözetilmeden gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama **mecaz anlam** denir.

ÖRNEK

- ▶ Patronun **gözüne** girebilmek için tüm hafta mesai yaptım.
- ▶ Son zamanlarda bana çok **sıcak** davranıyordu.
- ▶ Onun **acı** sözleri canımı çok acıttı.
- ▶ Yazarın **kuru** anlatımını gençler hiç beğenmedi.
- ▶ Bu yaramaz çocuğa kimse **diş** geçiremiyordu.

Not

Atasözlerinin ve deyimlerin genellikle mecazlı sözcüklerden oluştuğu unutulmamalıdır.

- ▶ Ayaklarıma kara sular indi.
- ▶ Keskin sirke küpüne zarar verir demiş atalarımız.

NOT

Sözcükler cümlede anlam kazanır. Bir sözcük farklı cümlelerde farklı anlam özellikleriyle kullanılabilir.

- ▶ Lokantadaki tüp **patlamış**. (**Gerçek anlam**)
- ▶ Sıkıntıdan **patlayacağım** şimdi. (**Mecaz anlam**)

2 Soru

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili kelimelerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) Öğretmenimiz, renkli kişiliğiyle hepimiz için iyi bir örnektir.
- B) Ülkemiz, ekonomik krizlerin sarsıntısını hâlâ atlatamadı.
- C) Annem, kardeşimin üzerine bir battaniye örttü.
- D) Bana yalan söylemesini hiç bir zaman sindiremedim.

ETKİNLİKLER

A

Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin gerçek anlamda mı yoksa mecaz anlamda mı kullanıldıklarını karşılarına yazalım.

1. Bu acı sözlerine kimse aldırış etmedi.

2. Makalenin bütün sayfalarını taradık.

3. Keskin bir bıçak almamız gerekiyor.

4. Kadın kıskançlıktan olacak, iyice kurumuşt.

5. Çorbanın çok güzel bir kokusu vardı.

6. Kafayı toplayıp bir an önce işe koyulmalıyım.

7. Tartışma çıkınca soğuk bir ortam oluştu.

8. Az önce tatlı bir uykuya daldım.

9. Yemek çok acı olduğu için yiyemedik.

10. Bu boş sözlerine karnımız tok bizim.

Terim Anlam

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan sözcüklere **terim anlam** denir.

Terim anlamlı kelimeler, gerçek anlamlı kelimelerdir. Anlam-ları kesindir ve kişiden kişiye değişmez. Terimler, günlük yaşama girdiklerinde terim olma özelliklerini yitirir.

Örnek

- ▶ Fatma, **notaları** öğrenmek için haftada iki gün kursa gidiyor.
(Müzik terimi)
- ▶ Bugün Türkçe dersinde **yapım eklerini** işledik.
(Dil bilgisi terimi)
- ▶ Ameliyatta **narkozu** fazla verdikleri için çok zor uyandı.
(Tıp terimi)
- ▶ Bu gece bir **ay tutulması** görülecek.
(Gök bilimi terimi)
- ▶ **Dava** sonrası **mahkemeden** ayrıldı.
(Hukuk terimleri)

Not

Sözcükler cümle içindeki kullanışlarına göre terim anlamlarını kaybedebilir.

- ▶ Tamamlanmış cümlelerin sonuna **nokta** konur.
(Terim anlamlıdır.)
Artık bu işe bir **nokta** koyman gerekiyor.
(Terim anlamlı değildir.)
- ▶ Üçgenin iç **açıları** toplamı 180 derecedir.
(Terim anlamlıdır.)
Bu olaya benim **açımdan** bakarsan bana hak verirsin.
(Terim anlamlı değildir.)

Soru 3

Aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisi terim anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Annem perdeleri asmak için benden yardım istedi.
- B) Her kitap, insana farklı bir dünya açar.
- C) Binanın projesini genç bir mimar çizdi.
- D) Çiçekler çok güzel kokuyor.

Etkinlik

Aşağıdaki zıt anlamlı sözcükleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

1 acemi	2 acı
3 gelir	4 artı
5 kalın	
tatlı	eksi
usta	ince
1	gider

ETKİNLİKLER

B Aşağıdaki cümlelerde terim anlamlı kelimeleri bularak altını çiziniz.

1 Yaşlı adam muayene olmak için erkenden geldi.

2 Ağrıyan dişine dolgu yaptırdı.

3 Kostümleri özenle seçilmiş bir oyundu.

4 Hemşire, hastanın nabzını ölçüyor.

5 Sosyal bilgiler dersinde meridyenlerle ilgili ilginç bilgiler verildi.

6 Galatasaraylı futbolcu penaltıyı kaçırdı.

C Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerin kullanıldığı anlamlara göre cümlelerin karşısında yer alan kutucuklardan doğru olan işaretleyiniz.

		Gerçek Anlam	Mecaz Anlam	Terim Anlam
1	Bugüne kadar <u>boş</u> bir kâğıt gibi temiz kaldı.			
2	Bu şarkının <u>beste</u> sahibiyle tanışmayı çok istiyorum.			
3	Kitabını okudum ama anlatım bana çok <u>kuru</u> geldi.			
4	<u>Tatlı</u> sözleriyle yılanı deliğinden çıkardı.			
5	Yaşananlara karşı <u>kör</u> olmayı tercih etmişti.			

SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİLERİ

EŞ ANLAMLI (ANLAMDAŞ) SÖZCÜKLER

Yazılışları farklı, anlamları aynı olan sözcüklere “eş anlamlı sözcükler” denir.

Eş anlamlı sözcükler cümlenin anlamında bir değişiklik olmadan birbirlerinin yerine kullanılabilirler.

Not

- ▶ Arkadaşımın doğum günü için güzel bir **armağan** aldım.
- ▶ Arkadaşımın doğum günü için güzel bir **hediye** aldım.

Görüldüğü gibi eş anlamlı kelimeler birbirinin yerine kullanıldığında cümlelerin anlamında bir değişiklik olmamıştır.

Örnek

Doktor → Hekim	Dil → Lisan
Beyaz → Ak	Öğrenci → Talebe
Ahali → Halk	Yüzyıl → Asır
Tercüme → Çeviri	Cümle → Tümce
Baş → Kafa	Macera → Serüven
Vatan → Yurt	Görev → Vazife
Olanak → İmkân	Hadise → Olay

Not

Eş anlamlı sözcüklerin bir arada kullanılması gereksiz sözcük kullanımudur ve yanlıştır.

- ▶ Çocukluk **anılarını** ve **hatıralarını** anlatınca hepimizi duygulandırdı.

Etkinlik

Aşağıdaki sözcükleri eş anlamlılarıyla eşleştirerek kutucuklara numarasını yazınız.

1 millî	2 Yaşlı
3 Kalp	4 Gıda
5 Siyah	6 Görev
7 Küçük	8 Konut
9 Barış	10 Konuk

İhtiyar	Besin
Kara	Ulusal
Yürek	Misafir
Sulh	Ufak
Ev	Vazife

ETKİNLİKLER

D Aşağıda tabloda verilen sözcüklerin eş anlamlılarını karşlarına yazınız.

Şart	
Birey	
Cümle	
Öykü	
Fakir	
Doruk	
Derslik	
Pay	
Yanıt	
Lider	
Özgür	
Savaş	

İsim	
Çaba	
Sınav	
Fikir	
Sınır	
Doktor	
Anlam	
Tür	
Sebep	
Ozan	
Tören	
Doğa	

E Aşağıda verilen sözcükleri eş anlamlılarıyla eşleştiriniz.

okul

duymak

sene

kırmızı

anlamak

al

kavramak

yıl

mektep

işitmek

YAKIN ANLAMLI KELİMELEK

Eş anlamlı gibi görünmelerine rağmen aralarında çok az anlam farkı bulunan sözcüklere **yakın anlamlı sözcükler** denir. Bu sözcükler birbirinin yerini tam olarak tutamayan sözcüklerdir.

ÖRNEK

- ▶ dost – arkadaş
- ▶ istemek – dilemek
- ▶ küsmek – kırılmak
- ▶ yalan – yanlış
- ▶ bakmak – seyretmek

ZIT (KARŞIT) ANLAMLI SÖZCÜKLER

Anlam yönüyle birbirinin tam tersi olan sözcüklere “**zıt anlamlı sözcükler**” denir.

ÖRNEK

Gece × Gündüz	Uzun × Kısa
İnmek × Çıkmak	Taze × Bayat
Yaşlı × Genç	Geniş × Dar
Güzel × Çirkin	Pahalı × Ucuz

Not

Sözcüklerin zıt anlamlılarıyla olumsuz biçimlerini birbirine karıştırmayınız.

Sözcüklerin olumsuzlukları “-me, -ma” ekleriyle yapılır.

Örneğin “yanmak” kelimesinin zıt anlamlısı “yanmamak” değil, “sönmeektir”.

4 Soru

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde zıt anlamlı kelimeler **bir arada** kullanılmıştır?

- A) Şu olayı doğru dürüst anlatır mısın?
 B) Aç ne yemez, tok ne demez.
 C) Denize düşen yılanı sarılır.
 D) Baş nereye giderse ayak da oraya gider.

NOT

- ▶ Bir kelimenin karşıt anlamı cümledeki kullanımına göre değişebilir.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin zıt (karşıt) anlamlarını belirleyip örnekteki gibi bir cümlede kullanınız.

Kolay ...**Zor**...

Zor soruları sana bıraktım.

Tatlı

Açık

Barış

ETKİNLİKLER

F Aşağıdaki boşlukları uygun sözcüklerle doldurunuz.

1 “Komşumuzun yaramaz bir kedisi olduğunu bilmiyordum.” cümlesinde “.....” sözcüğünün zıt anlamına yer verilmiştir.

2 “zayıf -şişman, uzun – kısa, güzel – çirkin” sözcükleri “.....” sözcüklerdir.

3 Bir sözcüğün olumsuzu o sözcüğün zıddı değildir. Örneğin “akıllı” sözcüğü ile “akılsız” sözcüğü zıt anlamlı değildir. “Akıllı” sözcüğünün zıddı “.....” sözcüğüdür.

4 “Ne demiş atalarımız: Yazın başı pişenin kışın aşı pişer.” cümlesinde geçen “.....” sözcükleri arasında karşıtlık vardır.

5 “Duyguları çok karıştı; önce ağlıyor sonra birden gülmeye başlıyordu.” cümlesinde geçen “.....” sözcükleri zıt anlama sahiptir.

G Aşağıdaki sözcüklerin zıt anlamları doğru verilmişse kutucuklara “D”, yanlış verilmişse “Y” yazınız.

Sözcük	Zıt Anlamı	D	Y
Tüketim	Üretim		
Islak	Kuru		
Hafif	Sert		
Oyun	Tatil		
Özgür	Esir		
Gülmek	Ağlamak		
Hayat	Ölüm		

EŞ SESLİ (SESTEŞ) SÖZCÜKLER**EŞ SESLİ (SESTEŞ) KELİMELER**

Yazılışları ve okunuşları aynı, anlamları farklı olan sözcüklere eş sesli (sesteş) sözcükler denir.

Aşağıda, bazı eş sesli kelimelerin anlamları verilmiştir:

Kaz: Perde ayaklılardan, uzun, beyaz veya gri boyunlu, suda ve karada yaşayan, uçan, yabani veya evcil kuş.

Kaz (Kazmak): Herhangi bir araçla toprağı açmak, oymak.

Ben: Çoğu doğuştan, tende bulunan ufak, koyu renkli leke veya kabartı.

Ben: Teklik birinci kişiyi gösteren söz.

Koca: Bir kadının evlenmiş olduğu erkek, eş.

Koca: Büyük, geniş

Sayılı: Herhangi bir sayısı olan.

Sayılı: Az görülen, önemli

Yüz: Başta, alın, göz, burun, ağız, yanak ve çenenin bulunduğu ön bölüm, sima, çehre, surat.

Yüz: Doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı

Diz: Kaval, baldır ve uyluk kemiklerinin birleştiğı yer.

Diz (Dizmek): yan yana, arka arkaya ya da üst üste sıralamak.

Örnek

Saz çalmayı amcasından öğrenmiş.

Gölün kenarındaki sazlar çok büyümüşü.

Ben korku filmlerini hiç sevmem.

Yüzündeki ben sana çok yakışıyor.

NOT

Düzeltilme işareti bulunan kelimelerde sesteşlik özelliğı yoktur.

- ▶ Hala – hâlâ
- ▶ Adet – âdet
- ▶ Yar – yâr

Soru 5

Aşağıdaki kelimelerin hangisinin sesteşi yoktur?

- A) Boz
- B) At
- C) İç
- D) Kâr

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerden eş sesli olanları işaretleyiniz.

Bel

Yaz

Sel

Gül

Koş

Bol

El

Aç

6 Soru

Aşağıdakilerden hangisinde altı çizili kelime soyuttur?

- A) Hava geçen haftaya göre oldukça soğuk.
 B) Her yeri duman kaplamış, göz gözü görmez hale gelmiş.
 C) Yemeğin acı biberlerinden bol bol koyar mısın?
 D) İçimdeki özlem her geçen gün artıyordu.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerden somut olanları işaretleyiniz.

 öğrenci

 kötülük

 bulut

 korku

 papatya

 bebek

 sevinç

 üzüntü

SOMUT VE SOYUT ANLAMLI KELİMELER

Duyu organlarımız yardımıyla algılayabildiğimiz varlıkları karşılayan sözcüklere **somut anlamlı sözcükler** denir.

Kitap, ağaç, okul, sıra, koku, ses, bulut, rüzgâr, ışık gibi kavramları karşılayan kelimeler, temel anlamlarıyla kullanıldıklarında somut anlamlı kelimelerdir.

Varlığını duyumlarımızla algılayamadığımız ancak var olduğunu akıl yoluyla kabul ettiğimiz kavramları karşılayan sözcüklere **soyut anlamlı sözcük** denir.

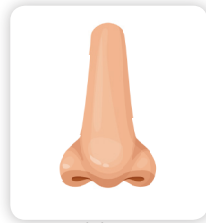
Sevgi, iyilik, mutluluk, rüya, bunalım, nefret, özgürlük, özlem, hayal gibi kelimeler soyut anlamlı kelimelerdir.

Not

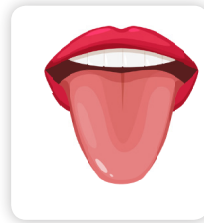
Bazı kelimelerin somut ya da soyut olup olmadığı cümlede kazandığı anlama bağlıdır.

- Gür ve **kara** saçları vardı. (**Somut anlam**)
- **Kara** günler elbet bir gün biter. (**Soyut anlam**)

Duyu Organlarımız

Koklama

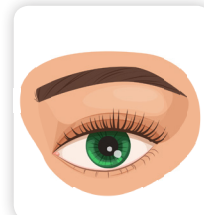
Tatma

Duyma

Dokunma

Görme